herpy

GEKONY

Tenerife wall gecko

Tarentola delalandii

Krępy gekon o guzkowatych łuskach z Teneryfy i La Palmy, żyjący na skałach, kamiennych murach i w ogrodach od wybrzeża aż do wysokości około 2300 m n.p.m. Wiedza o utrzymaniu jest skąpa, dlatego poradnik opiera się na klimacie i na blisko spokrewnionym gatunku *Tarentola mauritanica*.

Rodzina: Phyllodactylidae Dawna nazwa: *Platydactylus delalandii*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**12-14 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**8-12 lat**
Aktywność	**O zmierzchu i w nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny i skalny**
Środowisko	**Półpustynia i tereny skaliste**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**60 × 40 × 60 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**24-28 °C**
Miejsce wygrzewania	**30-33 °C**
Temperatura w nocy	**16-20 °C**
Wilgotność	**40-60%**
UVB	**Zalecane** Strefa Fergusona 2
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo lub w parach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Wielkość zniesienia	**1-2 jaj**
Inkubacja	**55-98 dni** przy 27-30 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
Załącznik unijny	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Tarentola delalandii to krępy, spłaszczony gekon o szerokiej głowie, dużych oczach z pionową źrenicą i grzbiecie pokrytym stożkowatymi łuskami guzkowymi. Pod palcami ma lamelki przylgowe, dzięki którym może chodzić po pionowych murach i wisieć pod sufitem. Ubarwienie jest brązowoszare z ciemniejszym i jaśniejszym wzorem i może zmieniać się z jasnego na ciemne.

Głowa i tułów mierzą około 6-7 cm, a z ogonem zwierzę osiąga około 12-14 cm. Samce są większe od samic, a osobniki z wilgotniejszej północnej strony Teneryfy są większe niż te z suchej strony południowej. Ogon może zostać odrzucony i odrasta, ale już bez dużych łusek guzkowych.

Gatunek opisano w 1836 roku jako *Platydactylus delalandii*, a jego nazwa upamiętnia przyrodnika Pierre'a Antoine'a Delalande'a. Należy do kanaryjskich gatunków z rodzaju *Tarentola*, a dawniej *Tarentola boettgeri* i *Tarentola gigas* uważano za jego podgatunki.

Występowanie i środowisko

Tarentola delalandii występuje wyłącznie na Wyspach Kanaryjskich, na Teneryfie i La Palmie, i jest pospolita na obu wyspach. W pierwotnym opisie wymieniono również Maderę i Senegal, ale to błąd: pozostałe Wyspy Kanaryjskie mają własne gatunki z rodzaju *Tarentola*.

> **Naturalny zasięg:** Hiszpania.

ŚRODOWISKO

Tarentola delalandii żyje od wybrzeża aż do wysokości około 2300 m n.p.m. Spotyka się ją na ścianach skalnych, kamiennych murach, w stertach kamieni, w zaroślach, lasach i na pastwiskach, a zarazem jest gatunkiem synantropijnym, który przesiaduje na ścianach domów, w ogrodach i w miastach. Jaja składane są pod kamieniami.

Najaktywniejsza jest o zmierzchu i w nocy, kiedy poluje na owady i pająki na murach i przy lampach. W dzień ukrywa się pod kamieniami, najchętniej tam, gdzie jest ich dużo, a latem wybiera najchłodniejsze kamienie. Klimat jest łagodny przez cały rok, z ciepłymi, suchymi latami i łagodnymi zimami; na dużych wysokościach robi się chłodno i mogą wystąpić przymrozki.

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o utrzymaniu *Tarentola delalandii* jest skąpa. Poradnik opiera się na klimacie i siedlisku oraz na blisko spokrewnionym gatunku *Tarentola mauritanica*, który jest znacznie lepiej poznany w niewoli. Wartości nieznane dla tego gatunku zostały zapożyczone od niego.

Dorosłe zwierzę potrzebuje terrarium o wymiarach co najmniej 60 × 40 × 60 cm (długość × szerokość × wysokość). Wysokość i pionowe powierzchnie są ważniejsze niż powierzchnia dna, ponieważ gatunek ten się wspina. Urządź terrarium jak ścianę skalną: z tłem z korka lub imitacji kamienia, ułożonymi płytami łupka z wąskimi szczelinami, gałęziami i co najmniej dwiema kryjówkami, jedną w ciepłej, a drugą w chłodnej części. Jako podłoże zastosuj piasek albo piasek z drobnym żwirem. Terrarium musi mieć dobrą wentylację i szczelną pokrywę, bo zwierzę jest szybkie.

TEMPERATURA

W dzień temperatura powinna wynosić 24-28 °C, a pod lampą powinno być ciepłe miejsce o temperaturze 30-33 °C. W nocy temperatura spada do 16-20 °C. Zawsze musi być dostępna chłodniejsza strefa. Chłodny okres zimą przy 15-18 °C i krótszym dniu świetlnym odpowiada klimatowi; dokładne wartości dla tego gatunku nie są udokumentowane.

WILGOTNOŚĆ I WODA

Gatunek pochodzi z suchych i półsuchych terenów i dobrze radzi sobie przy wilgotności powietrza 40-60 %. Wieczorem lekko zraszaj terrarium i pozwól mu ponownie wyschnąć. Zastałe powietrze i stała wilgoć prowadzą do pleśni i infekcji dróg oddechowych. Zawsze musi stać płaska miska ze świeżą wodą. Lekko wilgotna kryjówka pomaga podczas linienia.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

OŚWIETLENIE I UVB

Tarentola delalandii jest aktywna nocą i spędza dzień w kryjówce, ale zaleca się słabe oświetlenie UVB 2-5 % nad częścią terrarium, tak aby zwierzę mogło samo wybierać między światłem a cieniem (strefa Fergusona 2). Strefę ustalono na podstawie trybu życia, a nie pomiarów u samego gatunku. Zapewnij 12 godzin światła i 12 godzin ciemności.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Gatunek zjada owady i pająki. Podawaj świerszcze, małe karaczany i szarańczę, a od czasu do czasu jako przysmak larwy barciaka. Wybieraj owady mniejsze niż odstęp między oczami zwierzęcia. Dorosłe osobniki karm co drugi lub trzeci dzień, młode codziennie, w tak małych porcjach, aby wszystko zostało zjedzone. Obsypuj owady wapniem, a raz lub dwa razy w tygodniu podawaj wapń z D3 i raz w tygodniu preparat multiwitaminowy.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Tarentola delalandii jest czujna i nie nadaje się do brania na ręce. Manipulowanie ją stresuje, a gdy czuje się zagrożona, odrzuca ogon. Samce bronią kryjówek i terenu łowieckiego, dlatego nigdy nie trzymaj razem dwóch samców. Najbezpieczniejsze jest trzymanie pojedyncze; para może żyć razem w dużym terrarium z wieloma kryjówkami, jeśli

pilnujesz, czy nie pojawiają się ugryzienia i brakujące ogony. W dzień zwierzę się ukrywa, a wieczorem wychodzi na polowanie.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Dojrzałość płciowa nie jest udokumentowana dla tego gatunku. Samce są większe od samic. U blisko spokrewnionej *Tarentola mauritanica* dojrzałość płciowa następuje dopiero po kilku latach.

GODY I KOPULACJA

Kopulacja w niewoli nie została opisana dla tego gatunku. U *Tarentola mauritanica* okres godowy następuje po chłodnym spoczynku zimowym trwającym około trzech miesięcy. Wpuść samca do samicy i wyjmij go z powrotem, jeśli samica jest przeganiana lub gryziona.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Samica składa jaja o twardej skorupce, zwykle po dwa naraz, pod kamieniami. Liczba zniesień w ciągu roku nie jest udokumentowana. Zapewnij miejsce do składania jaj z lekko wilgotnym piaskiem lub wermikulitem.

INKUBACJA

Czas i temperatura inkubacji nie są udokumentowane dla tego gatunku. U *Tarentola mauritanica* wyklucie następuje w temperaturze 27-30 °C po około 55-98 dniach i można zastosować tę samą metodę z lekko wilgotnym podłożem.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Odchów tego gatunku nie został opisany. Młode wyglądają jak miniatury dorosłych i można je odchowywać tak jak młode *Tarentola mauritanica*: pojedynczo lub w małych grupach w niewielkim pojemniku z kryjówką i płaską miską z wodą, codziennie podając maleńkie owady.

Zdrowie i częste błędy

Tarentola delalandii jest prawdopodobnie odporna, ale brak wiedzy o chorobach specyficznej dla tego gatunku. Typowe problemy u gatunków z rodzaju *Tarentola* wynikają z warunków utrzymania:

- Za mało wapnia i D3, co prowadzi do miękkich szczęk i wygiętych kończyn.
- Zbyt wysoka wilgotność i słaba wentylacja, co prowadzi do infekcji dróg oddechowych i pleśni.
- Resztki wylinki na palcach, jeśli powietrze jest zbyt suche.
- Utrata ogona podczas manipulacji lub walk.
- Pasożyty u osobników odłowionych z natury.

Jak u wielu gadów, w jelitach może występować salmonella, dlatego myj ręce po kontakcie ze zwierzęciem i terrarium. Zgłoś się do lekarza weterynarii z doświadczeniem w leczeniu gadów, jeśli zwierzę traci na wadze lub nie je przez kilka tygodni.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.